

теорія і практика. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 3/4(56/57). С. 52–56.

3. International Center for Academic Integrity [ICAI]. (2021). The Fundamental Values of Academic Integrity. (3rd ed.). – 17 с. (с. 3) URL: https://academicintegrity.org/images/pdfs/20019_ICAI-Fundamental-Values_R12.pdf (дата звернення: 10.10.2023)

4. To build a culture of integrity URL: <https://academicintegrity.org/> (дата звернення: 08.10.2023)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-215>

CHATGPT: ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЧИ ПРИВІД ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ?

Шумакова С. М.

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри режисури
Харківська державна академія культури
м. Харків, Україна*

Сучасність актуалізує вимоги активної адаптації до прискореного ритму життя, в якому зміни останніх часів пов'язані з техніко-технологічними стратегіями, науковими розробками й інноваціями, мрійливі роздуми про які деякий час тому здавались відстороненими від дійсності.

Ще десятиріччя тому важко було собі уявити дієвий «інструментарій мислення» поза людиною, що сьогодні, по суті, являє собою штучний інтелект, про який повсюдно заговорили з відкриттям «загального доступу до великої нейромережевої мовної моделі на базі архітектури GPT (Generative Pre-trained Transformer), здатної генерувати на основі вхідного запиту тексти, які мають логічну послідовність викладення змісту та семантичну зв'язність, ChatGPT привернув до себе величезну увагу та став предметом жвавої дискусії зокрема в середовищі освітян та науковців» [2]. Поява ChatGPT, безсумнівно, відчиняє практично необмежені можливості, проте в сучасному цифровому освітньому середовищі і науці викликає вельми неоднозначне ставлення до використання такого найпотужнішого комп'ютерного нейромережевого інструменту.

У свою чергу, підтримку принципів академічної доброчесності на сьогодні можна вважати однією з найбільш обговорюваних науковою

спільнотою тем, серед складових якої можна виокремити, з авторської точки зору, питання, що торкаються загального розуміння наукової етики, з одного боку, питання залучення до власної наукової роботи можливостей комп'ютерного нейромережевого інструменту ChatGPT, з другого.

Неможливо не погодитись із загальноприйнятою думкою, що поява штучного інтелекту може суттєво змінити всі сфери життя, зокрема сферу креативного творення. Щодо науково-освітньої царини, то штучний інтелект може стати як важливим інструментом, так і приводом для загроз [1].

ChatGPT, розроблений з 2023 р. на основі архітектури GPT-4 і маючий здатність до розуміння людської мови, обробки великих інформаційних масивів та, що дуже важливо, автоматизації низки процесів і генерації текстів, за К.Мамчуром, «навчений на великій кількості даних, що включають текстові дані з Інтернету, а також спеціалізовані корпуси текстів. ChatGPT може генерувати відповіді на понад 40 різних мовах, перелік яких продовжує збільшуватися» [2].

Попри те, що сучасний світ вимагає реагувати на технологічні зміни та вражаючі інновації, вкрай необхідно, з авторської позиції, штучний інтелект в науці й освіті вбачати узгодженим з академічною доброчесністю: використовувати з метою пошуків досліджуваного контенту, перекладу іншомовних науково-теоретичних напрацювань, аналізу різних даних, генерації ідей. Проте генерація самих текстів як в рамках науково-дослідницької діяльності, так і освітньої, вбачається таким, що йде у розріз з академічною доброчесністю, науковою етикою, бо сгенерований з допомогою штучного інтелекту текст не можна вважати авторським.

Список посилань

1. Дубчак А., Литвиненко Я. Напрями використання штучного інтелекту за сучасних умов. Іван Пулюй: життя в ім'я науки та України: тези Міжнародної наукової конференції. Тернопіль, 2020. С. 64–65. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32876/2/IPJINU_2020_Dubchak_A-Directions_of_use_artificial_64-65.pdf
2. Мамчур Костянтин Особливості використання ChatGPT для розвитку професійної компетентності науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів URL: https://www.researchgate.net/publication/371399316_osoblivosti_vikoristan_na_chatgpt_dla_rozvitku_profesijnoi_kompetentnosti_naukovo-pedagogicnih_pracivnikov_visih_vijskovih_navcalnih_zakladiv_special_features_of_using_chatgpt_for_the_development_of_pr doi: 10.33099/2617-1775/2023-01